

فضیلت و اعمال روز عید فطر

روز عید فطر روز بسیار مهمی است، زیرا مسلمانان پس از یک ماه روزه و تهجد و عبادت، برای گرفتن پاداش الهی آماده می‌شوند.

روز عید فطر روز بسیار مهمی است، زیرا مسلمانان پس از یک ماه روزه و تهجد و عبادت، برای گرفتن پاداش الهی آماده می‌شوند.

لذا این روز، از سویی سبب شادی و سرور است؛ چرا که هر مسلمانی از انجام وظیفه الهی خوشحال و مسرور است؛ ولی از سویی چون روز دریافت جوایز الهی است، انسان در حالت خوف و دلهره به سر می‌برد از این که نمی‌داند اعمال یک ماهه او تا چه اندازه مورد قبول قرار گرفته است؟

به گزارش ایسنا، امام باقر (ع) از رسول خدا (ص) نقل کرده است که آن حضرت فرمود: هنگامی که روز اول شوال فرا می‌رسد، منادی ندا می‌دهد؛ ای مومنان برای دریافت جوایز و پاداش‌های خود بشتابید؛ آنگاه امام (ع) فرمود: جایزه‌های خداوند مانند جایزه‌های پادشاهان نیست (یعنی جایزه او بسیار بزرگ و معنوی و قبولی طاعات و رضوان الهی است). در پایان نیز تأکید فرمود: "روز اول شوال روز دریافت جایزه هاست". برای روز اول شوال اعمالی ذکر شده است:

اول
تکبیر است و بعد از نماز صبح و نماز عید فطر این را بخواند به شرح زیر.
اللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ اللَّهُ أَكْبَرُ
خدا بزرگتر است، خدا بزرگتر است، معبودی جز خدا نیست و خدا بزرگتر است، خدا بزرگتر است.
و لِلَّهِ الْحَمْدُ الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى مَا هَدَانَا وَ لَبَّ الشُّكْرُ عَلَى مَا أَوْلَانَا.
و خدای را سپاس و سپاس خدای را بر آنچه ما را بدان هدایت کرد، و او را شکر بر آنچه به ما ارزانی داشت.

دوم
پیش از نماز عید، زکات فطره را جدا سازد؛ اگر دسترسی به مستحق دارد بپردازد و الا کنار بگذارد، برای هر نفر یک صاع (حدود سه کیلو) از گندم یا مواد غذایی دیگر که در آن شهر غذای غالب مردم محسوب می‌شود.
زکات فطره واجب موكد است و شرط قبولی روزه ماه رمضان است و خداوند نیز در قرآن آن را مقدم بر نماز (عید) شمرده است و می‌فرماید: «قَدْ أَفْلَحَ مَنْ تَزَكَّى وَ ذَكَرَ اسْمَ رَبِّهِ فَصَلَّى» به یقین آن کس که زکات دهد و یاد پروردگارش را کند سپس نماز بخواند، رستگار است".

سوم
غسل کردن است و وقت آن به فرموده «شیخ طوسی» بعد از طلوع فجر است تا زمان بجا آوردن نماز عید.
قبل از غسل این دعا را بخواند:
اللَّهُمَّ إِيْمَانًا بِكَ وَ تَصَدِيقًا بِكِتَابِكَ وَ إِيْتَابَعِ سُنَّةِ نَبِيِّكَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ
خدایا تنها برای ایمان به تو و تصدیق به کتاب تو و پیروی از روش پیامبر تو محمد درود خدا بر او و خاندانش باد.
آنگاه "بسم الله" بگوید و غسل کند. پس از پایان غسل بگوید:
اللَّهُمَّ اجْعَلْهُ كِفَارَةً لِذُنُوبِي وَ طَهْرًا دِينِي اللَّهُمَّ أَذْهَبْ عَنِّي الدَّنَسَ،
خدایا این غسل را کفاره گناهانم قرار ده و دینم را پاک کن، خدایا هر آلودگی را از من برطرف فرما.

چهارم
به فرموده "شیخ طوسی" در این روز نیکوترین لباسش را بپوشد و خود را معطر سازد و با وقار به سمت مصلاهی عید حرکت کند.
پنجم
پیش از نماز عید، در ابتدای روز افطار کند و بهتر آن است که افطارش با خرما باشد. "شیخ مفید" فرموده است: مستحب است مقدار کمی از تربت سیدالشهدا، امام حسین (ع) را تناول نماید که شفای هر دردی است.

ششم
پس از طلوع آفتاب برای نماز عید حرکت کند (همانگونه که از رسول خدا (ص) نقل شده است) و دعاهایی را که از طریق معصومین (ع) وارد شده است، بخواند؛ از جمله آنکه امام باقر (ع) فرمود: در عید فطر و عید قربان و جمعه وقتی که برای رفتن به نماز مهیا شدی، این دعا را بخوان:
اللَّهُمَّ مِنْ تَهَيَّأَ فِي هَذَا الْيَوْمِ أَوْ تَعَبَّأَ أَوْ أَعَدَّ وَ اسْتَعَدَّ لِقَادَةِ إِلَى مَخْلُوقِ رَجَاءَ رَفِيهِ وَ تَوَافَلِهِ وَ قَوَاضِيهِ وَ عَطَايَاهُ قَانَ إِلَيْكَ يَا سَيِّدِي

تَهَيَّئْتِي وَ تَعَيَّنْتِي وَ إِعْدَادِي وَ اسْتِعْدَادِي رَجَاءَ رَفِيكَ وَ جَوَائِزِكَ وَ تَوَافَلِكَ وَ قَوَاضِيكَ وَ قَضَائِكَ وَ عَطَايَاكَ
خدایا هرکس در این روز آماده شد یا نیت کرد یا مهیا و مستعد شد برای ورود به درگاه یکی از بندگان به امید جایزه‌ها و صلّه‌ها و بهره‌ها و عطاها، ولی ای آقای من آماده شدن و قصد کردن و مهیا و مستعد شدن من تنها به جانب توست به امید جایزه‌ها و

صلّه‌ها و بهره‌ها و عطاهاست
وَ قَدْ عَدَوْتُ إِلَى عِيدٍ مِنْ أَعْيَادِ أُمَّةٍ نَبِيِّكَ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ عَلَى آلِهِ وَ لَمْ أَفِذْ إِلَيْكَ الْيَوْمَ يَعْمَلُ صَالِحٍ أَتَقُ بِهِ قَدَمْتُهُ وَ لَا تَوَجَّهْتُ بِمَخْلُوقٍ أَهْلْتُهُ وَ لَكِنْ أَتَيْتُكَ خَاضِعًا مُقِرًّا بِذُنُوبِي وَ إِسَاءَاتِي إِلَى تَفْسِي
اینک صبح کردم در عیدی از اعیاد امت پیامبر محمد (درود خدا بر او و خاندانش)، درحالی که به عمل صالحی که به آن اطمینان کنم و آن را پیش آورده باشم بر تو وارد نشدم و به مخلوقی که آرزومندش باشم رو نکردم، بلکه در حال فروتنی تنها به جانب تو

آمده‌ام به گناه و بدی نسبت به خویش اعتراف دارم،
قيا عظيم يا عظيم يا عظيم اغفر لي العظيم من ذنوبي فإنه لا يغفر الذنوب العظيم إلا أنت يا لا إله إلا أنت يا أرحم الراحمين
پس ای بزرگ، ای بزرگ، ای بزرگ، گناهان بزرگم را بیامرز، که گناهان بزرگ را جز تو نیامرز، ای که معبودی جز تو نیست، ای مهربان‌ترین مهربانان.

هفتم
خواندن نماز عید
خواندن نماز عید در زمان ما مستحب است و آن دو رکعت است؛ در رکعت اول سوره حمد و سوره اعلی (یا هر سوره دیگری که مایل باشد) بخواند و بعد از آن پنج تکبیر بگوید و بعد از هر تکبیر این قنوت را بخواند:
اللَّهُمَّ أَهْلَ الْكِبْرِيَاءِ وَ الْعِظَمَةِ

خدایا ای اهل بزرگی و عظمت،
وَ أَهْلَ الْجُودِ وَ الْجَبْرُوتِ
وَ ای اهل جود و سلطنت،
وَ أَهْلَ الْعَفْوِ وَ الرَّحْمَةِ
وَ اهل گذشت و رحمت،
وَ أَهْلَ التَّقْوَى وَ الْمَغْفِرَةِ
وَ اهل تقوا و مغفرت،

أَسْأَلُكَ بِحَقِّ هَذَا الْيَوْمِ الَّذِي جَعَلْتَهُ لِلْمُسْلِمِينَ عِيدًا
از تو درخواست می کنم به حق این روز که برای مسلمانان عید قرار دادی،
وَ لِمُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ دُخْرًا وَ شَرَفًا وَ مَزِيدًا
و برای محمد صلی الله علیه و آله ذخیره و فزونی در شرف،
أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ

که بر محمد و خاندان محمد درود فرستی،
وَ أَنْ تُدْخِلَنِي فِي كُلِّ خَيْرٍ أَدْخَلْتَ فِيهِ مُحَمَّدًا وَ آلَ مُحَمَّدٍ
و مرا در هر خیری که محمد و خاندان محمد را وارد نمودی وارد کنی،
وَ أَنْ تُخْرِجَنِي مِنْ كُلِّ سُوءٍ أَخْرَجْتَ مِنْهُ مُحَمَّدًا وَ آلَ مُحَمَّدٍ صَلَوَاتِكَ عَلَيْهِ وَ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ
و از هر شری که محمد و خاندان محمد (درود خدا بر او و خاندانش) را بیرون آوردی مرا بیرون آوری،
اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ خَيْرَ مَا سَأَلْتُ مِنْهُ عِبَادُكَ الصَّالِحُونَ
خدایا از تو درخواست می کنم، بهترین چیزی که بندگان شایسته ات درخواست کردند و
وَ أَعُوذُ بِكَ فِيهِ مِمَّا اسْتَعَاذَ مِنْهُ عِبَادُكَ الصَّالِحُونَ.
به تو پناه می آورم از آنچه بندگان شایسته ات به تو پناه بردند.

(در صورت عدم توانایی بر این قنوت، هرگونه قنوت دیگری نیز می تواند بخواند)
سپس تکبیر ششم را بگوید و به رکوع برود و بعد از رکوع و سجده، برخیزد و رکعت دوم را شروع کند؛ در رکعت دوم، بعد از سوره حمد، سوره «والشمس» یا سوره دیگری را بخواند؛ آنگاه چهار تکبیر بگوید و بعد از هر تکبیر همان قنوت را بخواند، سپس تکبیر

پنجم را بگوید و به رکوع و سجود برود و نماز را تمام کند. بعد از نماز، تسبیحات حضرت زهرا (س) را بگوید و آنگاه دعاهایی که نقل شده است را بخواند که یکی از آن ها دعای چهل و ششم "صحیفه سجادیه" است.
مستحب است نماز عید، زیر آسمان باشد و بعد از نماز برای دیگر مومنان جهت قبولی اعمال دعا کند.

هشتم

دعای ندبه را بخواند. مرحوم محدث قمی می گوید: به فرموده «سید بن طاووس» پس از دعا به سجده برود و بگوید:
أَعُوذُ بِكَ مِنْ نَارٍ حَرَّتْهَا لَا يَطْفِئُهَا إِلَّا بِطِينَةٍ مِنْ عَطَشَائِهَا لَا يَرْوِيهَا إِلَّا بِمَاءٍ مِنْ عَيْنَيْكَ
به تو پناه می آورم از آتشی که حرارتش خاموش نمی شود و تازه اش کهنه نمی گردد و تشنه اش سیراب نمی شود.
پس گونه راست را بر زمین گذارد و بگوید:
إِلَهِي لَا تَقْلِبْ وَجْهِي فِي النَّارِ بَعْدَ سُجُودِي وَ تَعْفِيرِي لَكَ يَغْيِرُ مِنْ مِيَّتِي عَلَيْكَ بَلْ لَكَ الْمَنْ عَلَى
خدایا رخسارم را پس از سجده و به خاک مالیدن آن برای تو در آتش زیرو رو مکن، که من در این کار بر تو منت ندارم، بلکه تنها تو را

بر من منت است

سپس گونه چپ را بر زمین گذارد و بگوید:

أَرْحَمُ مِنْ أَسَاءٍ وَ أَفْتَرُ وَ أَسْتَكْأَنُ وَ أَعْتَرُفُ.

رحم کن بر کسی که بد کرده و مرتکب گناه شده و بیچاره گشته و اعتراف نموده است.

آنگاه به حال سجده برگردد و بگوید:

إِنْ كُنْتُ يَتَسَّ الْعَبْدُ فَأَنْتَ نِعْمَ الرَّبُّ عَظَمَ الدُّبُّ مِنْ عَيْدِكَ فَلْيَحْسُنِ الْعَفْوُ مِنْ عَيْدِكَ يَا كَرِيمُ

اگر من بنده بدی بودم، تو پروردگار خوبی هستی، گناه از بنده ات بزرگ شده، شایسته و نیکو است گذشت از جانب تو باشد ای

کریم.

پس ۱۰۰ مرتبه بگوید:

أَلْعَفْوُ الْعَفْوُ

بیخش بیخش